

“Səni yaşatmaq üçün qoruyuruq, Ana Torpaq”

Ön xətdə, səngərlərdə məni həmişə əsgərlərin nə düşündükləri də düşündürüb, necə düşündükləri də, məni də səngərlərdən həmişə əsgərlərin işıqlı düşüncələri uğurlayıb. Bu səngərlərdə ötən söhbətlərimizdə eşitdiklərimi xatırlayıram və əmin oluram ki, əsgərlər mənə Vətənə adı olan disputda yene gözəl könülxoşluğu yaşadaçaqlar. Bu ovqat içində xatırlayıram ki, hər atalar sözünün öz yozumu, öz mahiyyəti var. Atalar sözlərinin əksəriyyətinin fəlsəfi mahiyyəti düşüncələrə hopmaqla bu günə sahiblər üçün yaşatmaqdı. Yeniyetməliyimdə atamdan bir atalar sözü eşitmisdim: “Torpaq deyir: Öldür məni, dirildim səni”. Maraqlandıq, öyrəndik ki, yozumu beləymiş: məni sidq ürəklə, sevlə-sevə əkib-becərsən, sənə bül ruzi-bərəkət verərəm. Sonralar yaddaşıma “Kitabi-Dədə Qorqud”dan da yozumu mahiyyətində olan bir kəlam hopdu: “Torpağı qorumadınsa, əkib-becərməyə dəyməz”. Bu iki kəlam arasında ruhi, mənəvi bir yaxınlıq, məzmun baxımında eynilik var.

“Sizin hərbi xidmətinizdə, sizin nəzarətinizdə olan mövqələrdə döyüş növbətçiliyi aparın əsgərlərdə də səmimi söhbətlərimiz çox olub. O söhbətlərin qələbə ovqatı bizim, bizim təmsalımızda ictimaiyyətin Böyük Qələbəyə inamını daha da artırır. Həmin söhbətlərdə eşitdiklərimə əsaslanıb deyirəm ki, əsgərlər bu iki kəlamın mahiyyətini gözəl dərk edəblər. Yüksək döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığa malik olan Azərbaycan əsgərinin Vətən sevgisi, dövlətə, dövlətçiliyə sədaqəti” Torpaq deyir: qoru məni, yaşadım səni” kimi gözəl bir kəlam yaradıb - ön xətdə “N” hərbi hissəsində əsgərlərə belə deyirəm. Onu da deyirəm ki, bu kəlam ilk dəfə sizin şahidliyinizlə eşidilir. Bu səsləniş, həm də belə səsləniş hamımıza könül xoşluğu verir...

“Öldür məni, dirildim səni” deyənin torpaq nədən, “Qoru məni, yaşadım səni” deməsin? - deyir, onu duymağı bacarmalısan. Onu sevirənsən üreyinlə bu kəlmələri də eşidəcəksən. Səhv etməm ki, soruşuram. Anı sükutdan sonra “Yox, səhv etmərsən: - cavabını eşidirəm.

Səni yaşatmaq üçün qoruyuruq, Ana Torpaq!” kəlamından danışacağıq. Bu kə-

lamı sizin əsgər yoldaşlarınızın, sizin hərbi xidmətə münasibətiniz yaradıb, mən həm sevgilərlə, qürurla, həm də məsuliyyətlə sözə çevirmişəm.

“Torpaq deyir: Qoru məni, yaşadım səni” kəlamının zabitləri də, əsgərləri də düşündürdüyünü hiss etmək çətin deyil. Onu da hiss edirik ki, hamı nəse demək istəyir... Sükutu zabit Rüstəm Məmmədov çilikləyir:

-Min illərlə Azərbaycanda torpaq sevilə-sevilə becərilib. Folklorşunaslığımız təsdiqləyir ki, torpağın adından deyilən öldür məni, dirildim səni kəlamı da o çağlarda yaranıb, holavaları, əkinçi nəğmələrini yaradanlar yaradıb.

-Onlar yaradıb, biz yaşadıq, - deyirəm: zabit sözüme qüvvət kimi deyir ki, bu bizim mənəvi borcumuzdu. Xalqımız min illəri belə yaşayıb.

Mən mayor zabit Rüstəm Məmmədovun, zabit Nəcəf Nuriyev mənim sözüme necə söykək olursa, əsgər Elgün Həsənovun dedikləri də zabitin sözlərinə elə söykək olur:

-Bu, əslərdə milli mentalitetimizin tərkib hissəsi kimi yaşanılmışdır.

-Xalqı xalq kimi formalaşdırın həm də budur, - leytenantın sözü əsgərin də mənim də sözüme söykək olur.

Bakı Dövlət Universitetinin məzunu Elgün Həsənovun qüruru da, fikrinin fəlsəfəsi də ürəyimi dağa döndərir.

Elgün, - deyirəm. - Zabitin də sən də dediklərin Vətən sevgisindən düşən işığın sözlə ifadəsidi.

Fikrimi yene bir az əvvəl kəlmələri hər birimizə könül xoşluğu olan Elgün tamamlayır:

-Bu kəlamı biz vətəndaşlığa epiqraf kimi yaşadacağıq. Bizdən sonra xidmət edəcək əsgərlər də belə yaşadacaq.

Elgünün fəallığı da dediyi kəlmələr də zabitə duyulanıdır, əsgər yoldaşlarının düşüncələrini “tərpədir”.

Əsgər Əli Məmmədov deyir:

-Tarixdən oxumuşuq-öyrənmişik ki, min illər əvvəl torpağa sərhəd düşəndən, qəbilələr, tayfalar xalq kimi formalaşandan sonra əraziyə, yəni torpağa görə döyüşlər, müharibələr olub. Dediyyəni kəlamı hamımız o dövrlərdə Azərbaycana görə qılınc çalanların vəsiyyəti bilirik. El-

gün bu fikrin təsdiqi kimi əsrlərin o üzde qalmış tariximizi, o tarixi qılıncı yazanları yada salır...

Əsgər Qardaş Əliyev Şah İsmayıl Xətəini xatırladır, “Səfəvilər dövründə əli qılınc tutanların hamısı torpağı qoruyurdu. Dövlət ona görə güclü idi” - deyir.

-Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qürurla dediği “Azərbaycan güclü dövlətdir və onun güclü ordusu var” kəlamını hər birimiz fəxrlə yaşadıq. Dövlətimiz həm də ona görə güclüdür ki, hərbiçilər torpağın “qoru məni, yaşadım səni” kəlamını aydınlığıyla eşidir, hər qarış torpağı Vətən deyib qoruyur, - əsgər Sabir Sabirov belə deyir.

Əsgərlərin ovucunda torpaq görürük.

“Əsgərlərin hər qarış torpağı Vətən kimi qoruyur, hər ovuc torpağı da Vətən bilir, Vətən!” - deyirəm.

Zabit Rüstəm Məmmədovun qüruru yerə-göyə sığır:

-Bayaq tarixi şəxsiyyət kimi Dədə Qorqudu, tarixi ədəbi abidə kimi “Kitabi-Dədə Qorqud”dastanlarını xatırladınız.Əsgərlərimiz də bilir ki, insan yaşadıqca, yaşa dolduqca müdrikləşir, aqilləşir. Torpağın “Məni qoruyun, sizi yaşadım” deməsinə duymaq da, bu kəlamı Dədə Qorqudun öyüdləriylə Dədələşənlərin nəsihəti bilmək də azərbaycançılıqdı - vətənpərvərlikdi, vətənsəvrlikdi. Azərbaycan əsgəri məhz bu mənəvi zənginliklə xidmət edir.

1993-cü ilin yayında Zəngilanda ezamiyyətəydəm. Şüküratazda əsgərlərin əhatəsində ağacların xırda budaqlarını, xırda budaqlarını tərpədən xırda meh əsirdi.Əsgərlərdən biri otluğa dirsəklənmişdi. Ovucunda torpaq olduğu gözüməndə yayınmamışdı. Hansı duyuma görənsə ona yaxınlaşmışdım. Mehrlə soruşmuşdum:

-Nə düşünürsən, əsgər?

Əsgər bir anlığı duruxmuşdu və məni heyretləndirən bir tərzde “Torpağı düşünürəm”, - demişdi...

Aradan illər keçsə də yaddaşında yaşayan bu söhbəti də xatırladıram və “Azərbaycan əsgəri həmişə torpağı düşünə-düşünə qoruyub, qoruya-qoruya düşünüb”, - deyirəm. Əsgərlərin baxışını bəyaz məmnunluq bürüyür, yəni haqlısan...

-Torpağı qoruyanlara əsgər, müharibədə döyüşçü deyirlər. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpa edilməsi müharibə şəraitinə düşdü. Ordumuz yaranandan əsgərlərimiz döyüşçü olub. Əsgərlərimiz, əsgərləşən mülki vətəndaşlarımız torpağı təkə silahıyla deyil, həm də ruhıyla qoruyub. Dediyyəni o kəlamın mahiyyəti o vaxtlar da hər birinin döyüş əzminə, qələbə ruhuna dönüb. Döyüşənlər “Torpaq, uğrunda ölən varsa, Vətəndi” - düşüncəsiylə döyüşüb...

“Səni yaşatmaq üçün qoruyuruq, Ana Torpaq!” etirafına, etiraf-sevigiyyə, bu düşüncənin davamı deyə bilirik, deməliyə də, - zabit Rüs-

təm Məmmədovun səsinə könləyatımlı bir ehtiram da var, inam da. Xatırlayıram ki, bayaqdan bəri eşitdiyimiz fikirlərin hamısı elə bu biçimdə olub; hər kəlmədə sevgi, hər kəlmədə inam...

Şəhid qəhrəmanlar xatırlanır: Əlif Hacıyev, Ramiz Qənbərov, Yusif Mirzəyev, Vəzir Orucov, Şirin Mirzəyev, Rasim İbrahimov, Etibar Hüseynov, Mübariz İbrahimov, Raqif Orucov, Samid İmanov, Çingiz Qurbanov,... Bir məqamdan duyulanıyıq: xatırlananlar təkə ad-soyadla deyil, qəhrəmanlığını yaşadan hadisələrlə, faktlarla qoşa xatırladırlar. Əsgərlərimizin qəhrəmanlarımızı tanıtılmalı səviyyədə tanınması eşidəndə əsgər kəlməsi qədər qürur verir: Yeniyetmə olanda haqqında eşitdiyi qəhrəmanları hərbi xidmətdə daha əhatəli tanıyırlar. Zabitlər tanıdır. Əsgərlərə deyirəm ki, qəhrəmanları torpaq uğrunda mücahid bilib xatırlamağınız, onların qəhrəmanlığının mahiyyətini dərk edib xatırlamağınız sizin mənəvi zənginliyinizdi. Döyüş hazırlığınızı tamamlayan mənəvi-psixoloji hazırlığınızı məhz bu zənginlik əsasında formalaşdır.

Əsgər Rəhim Əsgərov da söhbətə - disputa qoşuldu:

-Babam söz düşəndə deyirdi ki, qəhrəmanlıq qəhrəmanlardan öyrənilir. Torpağı qoruyanların, torpaq uğrunda şəhid olanların hər biri hər birimiz üçün bağır basdıgımız ömür yiyəsidir.

Əsgər Rafiq Mustafayev əsgər dostunun fikrini belə tamamlayır:

-Yeni torpağı qorumaq nümunesidir.

Söz sözü çəkir. Vətən deyirik, Vətən eşidirik.

Əsgərlərin tarixi keçmişimizə, dövlətçilik tariximizə bələdliyinə, məntiqi və milli düşüncəsinə, heysiyyətli təhlilinə, bu təhlili ümumiləşdirmə cəhdinə görə valideynlərinə və müəllimlərinə, onların bu qabiliyyətlərini məqsədyönlü şəkildə azərbaycançılıq işığında inkişaf etdirdiyinə, formalaşdırılmasına görə zabitlərə ictimaiyyətin kifayət qədər səmimi minnətdarlığı düşür. O minnətdarlığı həmişə eşidilib, həmişə eşidiləcək...

Əsgərlər gah göy üzünə, gah qarşı tərəfə, gah da ovucladıqı torpağa baxır. Müqəddəsliyini əsgər ovucunda daha mötəbərliklə hiss edən torpaqdan üzülməyən məzmunlu baxışlardan “Səni bizi yaşadasan deyə yox, səni yaşadaq deyə qoruyuruq, Ana Torpaq!” kəlmələri oxunur. Düzümü oxuyuram? - əsgərlərin hamısı coşqu ilə “Əlbəttə!”, - deyir...

Disputun tələblərinə belə asanlıqla uyğunlaşmaları təkə dünyagörüşün genişliyini deyil, hadisə və faktları nəzərdə tutulan məqsədlə, konkret olaraq disputun mövzusu ilə əlaqələndirmə bacarığını da təsdiqləyir. Disput onu da təsdiqləyir ki, əsgərlərimiz torpağın səsinə uca ruhların arzuladıqı, istədiyi səviyyədə eşidir...